

Jaarverslag 2020

Locatie: Stationsweg 8, Gorredijk
E-mail: info@voedselbankopsterland.nl
Web site: www.voedselbankopsterland.nl

aangesloten bij de
***Vereniging van Nederlandse Voedselbanken
Voor de belastingdienst aangemerkt als een
Algemene Nut Beogende Instelling (ANBI)***

Inhoudsopgave

1	Voorwoord	3
2	Algemeen.....	4
2.1	Landelijk en Regionaal.....	4
2.2	Feiten en cijfers Voedselbank Nederland.....	4
3	Missie.....	4
4	Huisvesting	4
4.1	Huur en pand.....	4
4.2	Onderhoud(contract)/schoonmaak	5
5	Vrijwilligers	5
6	Bestuurssamenstelling	5
7	Intaketeam	6
8	Voedselverwerving.....	6
8.1	Aanvoer	6
8.2	Voedselbrigade.....	7
8.3	Vervoer	7
8.4	Voedselveiligheid en VWA	7
8.5	Voorraadbeheer	7
8.6	Uitgifte.....	7
9	ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling).....	8
10	Communicatie en ICT	8
11	Financiën	8
12	Acties	8
13	Doelen 2021	9

1 Voorwoord

2020, het jaar waarin de wereld, Nederland en Opsterland in de greep van Corona kwam. Een bijzonder jaar waarin de Voedselbank Opsterland alle zeilen moest bijzetten.

In april omdat het verdelen en uitdelen van de voedselpakketten in een korte tijd anders ingericht moest worden zodat het voor de vrijwilligers en klanten veilig kon gebeuren. Dat is gelukt: er zijn geen besmettingen via de Voedselbank geweest. En dat op een locatie die al voor de 1,5 meter maatregel aan de krappe kant was. Een kleine verbouwing bood daarbij uitkomst.

Ook speelde de zorg dat een groter aantal mensen een beroep op voedselhulp zou gaan doen. In eerste instantie leek dat mee te vallen, maar aan het eind van het jaar nam het aantal klanten met 25% toe. We zijn blij dat alle 176 klanten elke week een voedselpakket konden ophalen, waarmee we voedselverspilling voorkomen en deze mensen, die in armoede leven, helpen.

2020 was ook een bijzonder jaar vanwege de hulp van al onze gulle gevers. Dit zijn de supermarkten, winkels, bedrijven, kerken en inwoners van Opsterland, die voedsel van vernietiging redden en het aan de Voedselbank schonken. Naast hulp in natura zorgde hun financiële hulp ervoor dat alle pakketten aangevuld konden worden met verse groente en fruit. Hierdoor waren de pakketten voedzaam én gezond.

Extra aandacht was er dit jaar voor het bereiken van potentiële klanten, zodat die ons konden vinden voor voedselhulp. Dit is ook voor 2021 weer een belangrijk speerpunt. De nog voortdurende Coronaepidemie heeft grote gevolgen voor de financiële situatie van veel huishoudens. We verwachten dat meer mensen in armoede terecht komen en dus een beroep kunnen doen op voedselhulp. Dit betekent tegelijk dat we ook in 2021 een stabiele groep van sponsoren nodig hebben die aan ons denkt als er eten over is of als ze een goed doel willen ondersteunen. Daarmee zal het vinden van sponsoren een belangrijk deel van onze aandacht vragen. Zo blijven we ons best doen om iedereen in armoede te helpen.

We spreken onze dankbaarheid uit naar onze (voedsel)leveranciers, alle vrijwilligers en donateurs voor hun waardevolle bijdrage en inzet. Zonder hen zou Voedselbank Opsterland haar taken niet kunnen vervullen. Daarnaast veel dank aan de in 2020 afgetreden bestuursleden voor hun inzet de afgelopen jaren!

Namens het bestuur van Voedselbank Opsterland
Fenke Rond, voorzitter

2 Algemeen

De Voedselbank is een landelijk initiatief tegen armoede en verspilling. De eerste Voedselbank in Europa ontstond in 1984 in Frankrijk. Inmiddels zijn er in 17 Europese landen voedselbanken. In Nederland is in 2001 in Rotterdam het eerste initiatief gestart voor een Voedselbank en inmiddels zijn verspreid over Nederland meerdere voedselbanken actief. De Stichting Voedselbank Opsterland bestaat sinds 31 mei 2005.

De Voedselbank slaat twee vliegen in één klap. Levensmiddelen die niet meer geschikt zijn voor verkoop in de winkel, maar nog prima geschikt zijn voor consumptie, worden niet meer weggegooid en verspild. Het wordt gebruikt om mensen te helpen die deze levensmiddelen hard nodig hebben, omdat ze om welke reden dan ook niet genoeg geld hebben om voldoende eten te kopen.

Als vrijwilligersorganisatie zijn wij afhankelijk van donaties van voedsel door bedrijven alsmede financiële steun van bedrijven, instellingen en particulieren en niet te vergeten van de hulp van vrijwilligers.

2.1 Landelijk en Regionaal

We zijn lid van Voedselbank Nederland. Daarnaast zijn we op regionaal niveau aangesloten bij het ROP (Regionaal Overleg Platform), waar alle voedselbanken in Fryslân lid van zijn. De verdeling van het aangeboden voedsel van Voedselbank Nederland wordt vanuit het distributiecentrum in Drachten verzorgd en ook geldt dat voor het vervoer naar onze voedselbank in Gorredijk.

2.2 Feiten en Cijfers Voedselbanken Nederland

Per 31 december 2020 waren 171 Voedselbanken lid van Voedselbank Nederland. Totaal hebben 151.000 mensen voedselhulp gekregen. Totaal waren bij de Voedselbanken 12.000 (onbetaalde) vrijwilligers actief, dit is inclusief de bestuursleden. Van verspilling is gered €74.000.000,- aan voedsel.

3 Missie en doelstellingen

De missie van Voedselbank Opsterland is het verstrekken van verkregen voedsel aan mensen in de gemeente Opsterland die onvoldoende middelen hebben om in hun levensonderhoud te voorzien en doen dat uitsluitend met vrijwilligers. Dit in samenwerking met de gemeente en binnen de landelijk gestelde normen.

“Wat me het meest ergert, is niet dat er rijken en armen bestaan, het is de verspilling” - Moeder Theresa

De hoofddoelstellingen zijn:

- Het bieden van directe voedselhulp aan hen die het nodig zijn.
- Het voorkomen van verspilling van goed voedsel.

4 Huisvesting

4.1 Huur pand

De Stichting Voedselbank Opsterland huurt een pand op de Stationsweg 8 te Gorredijk, dit is tevens opslag- en uitdeelpunt. De kosten voor huisvesting drukken jaarlijks behoorlijk op het resultaat. Dit jaar echter minder verontrustend, omdat we door incidentele donaties een behoorlijk positief saldo kunnen presenteren.

Een aandachtspunt is en blijft voor ons dat we te maken hebben met structurele kosten, waar geen structurele baten tegenover staan.

De huidige huisvesting is (te) krap bemeten. De ruimtes, die we nodig hebben (opslag, uitdeling, sanitaire voorzieningen en b.v. een ruimte om koffie te drinken) zijn minimaal. Met name door de coronamaatregelen worden we daarmee geconfronteerd. Vrijwilligers hebben een kleine interne verbouwing uitgevoerd, waardoor er iets meer ruimte gecreëerd kon worden. Duidelijk is, dat een ruimer pand de voorkeur heeft, maar het is moeilijk passende huisvesting te vinden binnen onze beperkte financiële mogelijkheden.

4.2 Onderhoud/schoonmaak

De schoonmaakwerkzaamheden worden gedaan door vrijwilligers.

5 Vrijwilligers

De Stichting Voedselbank Opsterland kan vanzelfsprekend niet zonder vrijwilligers.

Twee bestuursleden zijn verantwoordelijk voor de vrijwilligers en hebben regelmatig contact met hen. Het afgelopen jaar is één keer een algemene vrijwilligersvergadering georganiseerd. De meeste vrijwilligers zijn veelal vanaf het begin actief geweest en er is nauwelijks verloop. De bestuurssamenstelling is het afgelopen jaar nogal veranderd. Met name dan is het belangrijk elkaar te leren kennen, maar door de coronamaatregelen was er minder fysiek contact mogelijk tussen bestuur en vrijwilligers. Door het samenstellen van een smoelenboek en nieuwsbrieven probeert het bestuur in deze coronatijd toch zoveel mogelijk betrokkenheid te creëren. Het bestuur is blij met de inzet van onze vrijwilligers en heeft dat o.a. zichtbaar proberen te maken door het aanbieden van tulpen, een kaasplankje met toebehoren en een kerstpakket.

6 Bestuurssamenstelling

In 2020 werd afscheid genomen van Grietsje Bos en Helen Zwart. Vanaf 1 november is Fenke Rond voorzitter. Nikita Brameijer beëindigt haar bestuurslidmaatschap m.i.v. 1 januari 2021. Zij heeft gedurende 12 jaar in verschillende functies zich ingezet voor onze Voedselbank!

Voorzitter:	Nikita Brameijer tot 1 november 2020 en t/m 31 december 2020 bestuurslid
E- mail:	Fenke Rond (vanaf 1 november 2020) fenkerond@kpnmail.nl
Secretaris:	Grietsje Bos tot 1 juni 2020
E-mail:	Jan Sijtsema vanaf 1 juni 2020 secretaris@voedselbankopsterland.nl
Penningmeester: E-mail:	Arie van Dijk penningmeester@voedselbankopsterland.nl
fondsenwerving: Email:	Henk Marinus (vanaf 1 maart 2020) fondsenwerving@voedselbankopsterland.nl
Coördinator Vrijwilligers: E-mail:	Gepke Holthuis intern@voedselbankopsterland.nl
Coördinator Vrijwilligers:	Hiltje Dijkstra

E-mail:	intern@voedselbankopsterland.nl
Voedselwerving: E-mail:	Durk Merkus (vanaf 1 maart 2020) voedselwerving@voedselbankopsterland.nl
Voedselveiligheid en Arbo:	Jan van den Broek (tot 1 augustus 2020)
Acquisitie:	Helen Zwart (tot 1 augustus 2020)

7 Intaketeam

De aanvraag van klanten komen binnen via instanties zoals het Maatschappelijk Werk, Sociale Dienst of de Kredietbank. Verder kan men zich persoonlijk via internet of telefonisch aanmelden. Om te beoordelen of iemand in aanmerking komt voor hulp van de Voedselbank worden landelijk vastgestelde criteria gehanteerd. Zie voor nadere informatie onze website. Binnen de Voedselbank Opsterland zijn drie screeners en een administratief ondersteuner actief die de aanvragen behandelen en beoordelen; huisbezoeken en hercontroles behoren tot deze taak. Door de coronamaatregelen moesten fysieke contacten beperkt blijven. Telefonische en online contacten waren gelukkig mogelijk.

Een zeer belangrijk gegeven is dat wij privacy zeer hoog achten. Namen en adressen van aanvragers van een voedselpakket zijn niet bekend bij het bestuur en de vrijwilligers. Deze gegevens zijn alleen toegankelijk voor degene die de aanvragen behandelt en degene die de administratie voert. Zowel bij de uitdeel als bestuurlijk wordt uitsluitend met numerieke gegevens gewerkt

8 Voedselverwerving

De Voedselbank Opsterland is aangesloten bij de landelijke organisatie Voedselbanken Nederland (VBN). Deze overkoepelende organisatie heeft 10 distributiecentra in het land. De landelijke Voedselbank Nederland maakt afspraken of sluit contracten af met grote fabrikanten en retail centra zoals Lidl en Albert Heijn, die wisselende hoeveelheden voedingsmiddelen ter beschikking stellen.

Deze partijen voedsel worden verdeeld over de verschillende distributiecentra. In Drachten is het distributiecentrum voor geheel Friesland. Alle Friese Voedselbanken zijn bij het RDC (Regionaal Distributie Centrum) aangesloten en nemen deel in het bestuur ervan als lid van het Regionaal Overleg Platform (ROP). De Regionale Voedselbanken worden vanuit het distributiecentrum in Drachten bevoorrad, de goederen worden naar rato verdeeld.

8.1 Aanvoer

Een groot deel van het voedselpakket, dat onze cliënten ontvangen, wordt landelijk ingezameld en komt via het distributiecentrum in Drachten bij ons binnen en wordt daar waar mogelijk aangevuld door regionale leveranciers door middel van giften. Voor voedselinbreng zijn wij naast winkels en dergelijke ook afhankelijk van particulieren. In het voorjaar en de zomer leveren de volkstuinen verse groenten.

Het streven is ervoor te zorgen dat een gevarieerd en goed pakket aan de klanten uitgedeeld kan worden. In december zijn we door diverse instanties/organisaties en particulieren ruim voorzien extra producten voor de pakketten voor Kerst.

8.2 Voedselbrigade

Voedselbank Opsterland heeft een eigen voedselbrigade. Vrijwilligers gaan een aantal keren per week langs de lokale supermarkten in de gemeente om o.a. brood en vlees te halen.

8.3 Vervoer

Voor het vervoer van de producten zijn we hoofdzakelijk afhankelijk van vrijwilligers. Een vast aantal mensen is hiervoor beschikbaar en zorgen op afroep dat de levensmiddelen bij de leveranciers worden gehaald. Ook zorgen ze er voor dat de pakketten vanaf de locatie Gorredijk naar het uitdeelpunt in Ureterp worden gebracht. We beschikken over een aanhangwagen. Na de afgelopen warme zomer is de vraag gerechtvaardigd in hoeverre wij op deze manier door kunnen gaan met het vervoer van onze pakketten van Gorredijk naar het uitdeelpunt Ureterp. Voorzichtig wordt gedacht aan een auto met koeling.

8.4 Voedselveiligheid en VWA

Alle voedselbanken in Nederland vallen als één organisatie onder het toezicht van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA). In het zogenaamde “Infoblad 76” zijn richtlijnen gepubliceerd voor “Charitatieve instellingen en vrijwilligersorganisaties”. Indien de voedselbank werkt volgens deze richtlijnen, wordt daarmee voldaan aan de eisen die gesteld zijn in de Europese Hygiëneverordening 852/2004. Steekproefsgewijs kan de NVWA controles uitvoeren en nadere regels stellen.

Voedselbank Opsterland is op 11 december 2015 geauditeerd door een onafhankelijk bureau. In de loop van 2019 heeft een heraudit plaatsgevonden en wederom werd prima aan de in de wet gestelde eisen. Dit werd beloond met het cijfer 9,7. In 2020 zijn er door externe instanties geen controles uitgevoerd. De verwachting is, dat we binnenkort een controle mogen verwachten. De voedselveiligheid moet (en heeft) de structurele aandacht van vrijwilligers en bestuur. Op 21 oktober is een extra scholingsavond m.b.t. de voedselveiligheid georganiseerd. De eisen die de wet aan voedselveiligheid stelt brengen veel extra werk met zich mee. Het betekent nauwkeurig werken conform de gestelde criteria, zoals hygiëne, precisie wat betreft temperatuurmetingen van bepaalde voedingsmiddelen, manieren van bewaren, opslaan en vervoer. Gelukkig zijn bestuur en vrijwilligers zich daarvan bewust en is alle inzet erop gericht te voldoen aan de gestelde eisen en zo het groencertificaat te behouden.

8.5 Voorraadbeheer

De voorraad verschilt de ene maand met de andere en is afhankelijk van datgene wat wordt aangeleverd. De vrijwilligers houden dit in de gaten. Regelmatig moet er voedsel worden bijgekocht om te zorgen voor een verantwoord voedselpakket. Dit wordt gefinancierd uit de opbrengsten van acties door supermarkten (b.v. waardebonnen) en donaties van organisaties en particulieren. Extra voedselaanbod zou zeer welkom zijn om de pakketten elke week goed gevuld uit te kunnen delen.

8.6 Uitgifte

De pakketten worden uitgedeeld op vrijdag van 16.00 – 17.00 uur. Gemiddeld in 2020 voor 49 huishoudens en 143 personen. In december was er sprake van een behoorlijke stijging (56 huishoudens en 166 personen). De verwachting is, dat we ook komend jaar te maken krijgen met meer aanmeldingen. De pakketten worden aan zowel alleenstaanden,

alleenstaande ouders als gezinnen met en zonder kinderen verstrekt. De uitdeelpunten zijn Gorredijk en Ureterp.

9 ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling)

Goede doelen organisaties kunnen door de Belastingdienst het ANBI keurmerk krijgen. Dit keurmerk zorgt ervoor dat donaties kunnen worden afgetrokken, waardoor meer mensen gestimuleerd worden om aan goede doelen te geven.

Voedselbank Opsterland voldoet aan de ANBI-eisen en dat betekent, dat donaties aan onze Voedselbank aftrekbaar zijn voor de belastingen.

10 Communicatie en ICT

Op de (vernieuwde) website www.voedselbankopsterland.nl staat algemene informatie over Voedselbank Opsterland. Het streven is de website te voorzien van het laatste nieuws. Ook vermeldt de website de gegevens die de ANBI status aan ons stelt. Facebook wordt veelal gebruikt voor kleiner nieuws. Ook door persberichten proberen we onze bekendheid zowel bij potentiële klanten en mogelijke donateurs te vergroten.

Op de gemeentelijke pagina in het blad SA staat regelmatig een oproep van de Voedselbank en dat geldt ook voor de plaatselijk verschijnende bladen.

De giftshop (www.giftshop.voedselbankopsterland.nl) die eind van het verslagjaar het licht heeft gezien, heeft niet alleen veel belangstelling van de pers gehad, maar is ook in financiële zin een belangrijke inkomstenbron gebleken.

11 Financiën

Als Voedselbank hebben we te maken met structurele kosten, zoals huur, verwarming enz. Het is belangrijk, dat daar structurele baten tegenover staan. Daarom is de actie gestart om donateurs te werven. Gelukkig hebben zich donateurs gemeld, maar het doel om 100 nieuwe donateurs te werven is nog niet gerealiseerd. In de giftshop, een naam bedacht door een van de vrijwilligers, kan de klant digitaal goederen kopen en betalen. De goederen worden niet geleverd en zo komt het geld van elke bestelling ten goede van de voedselbank. De kosten van de bestelling kunnen worden beschouwd als gift.

Wij ontvingen het afgelopen jaar veel extra giften. De jaarrekening 2020 vertoont dan ook een positief resultaat van € 18.758,00 en is voor verdere informatie te raadplegen op onze website.

12 Acties in 2020

- Van Teijens Fundatie financierde deels de inhoud van de voedselpakketten, waardoor het mogelijk werd verantwoorde pakketten samen te stellen; daarnaast financierde de Stichting de inkoop van etenswaren voor de kerstdiners, die door Prins Heerlijck, Het Witte Huis en Golf & Country Club Lauswolt verzorgd werden.
- Poesz inzamel actie goederen en bonnen, die we konden inleveren voor groente en fruit
- Schenking Rabobank
- Schenking groente van een lokale leverancier
- Schenking goederen door G.H. Verzekeringen & Hypotheken
- Donaties door scholen (Gorredijk, Ureterp en Frieschepalen)
- Bij de Plus Supermarkt te Beetsterzwaag zijn boodschappenpakketten ingekocht
- Voedselwervingsacties bij Albert Heijn te Gorredijk
- Schenkingen van goederen door Action, HEMA en OMA
- Donaties ontvangen van verschillende particulieren en kerken

- Vergroting van de vriezer met fondsenwerving betaald door de Rabobank, Van Teijens Fundatie, actie van de PvdA Friesland en gedeeltelijk uit eigen reserve
- Aanpassing van interne ruimte om aan de coronaregels te kunnen voldoen
- Kerstcadeautjes en etenswaren, georganiseerd door De Lijte te Ureterp.

13 Doelen voor 2021!

In de bestuursvergadering van november hebben we voor 2021 de volgende doelen vastgesteld:

- Optimaliseren bereik doelgroep: iedereen die ons nodig heeft weet ons te vinden
- Voedselverwerving
- Kerstdiner organiseren voor klanten, of het uitdelen van kerstdiners (dit wordt gesponsord)
- Behouden van het groencertificaat
- Het (mede) organiseren van acties in supermarkten
- Goede communicatie met onze vrijwilligers
- Huisvesting: blijven zoeken naar een kwalitatief goede ruimte en de benodigde financiën
- Vergroten baten met een voorkeur voor structurele inkomsten
- P.R. (b.v. presentaties geven en misschien kan er een film worden gemaakt).
- Betrokkenheid bij ons werk vergroten door nieuwsbrieven en b.v. het organiseren van bijeenkomsten